جام جم

روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران

www.jamejamdaily.ir

سه‌شنبه ۱۶ شهریور ۱۴۰۰ | ۲۹ محرم ۱۴۴۳ | ۲۰ صفحه | سال بیست و دوم - شماره ۶۰۲۶ | استان تهران و البرز ۳۰۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۲۰۰۰ تومان | Tuesday - September 7, 2021

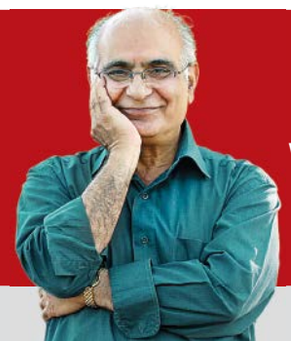

۱۰

در «قفسه‌کتاب» جام جم بخوانید:

تولستوی و چند حرف اضافه

به مناسبت ۷۷ سالگی هوشنگ مرادی‌کرمانی

تقدیم به بچه‌هایی که اشکنه می‌خورند

راز دره پنجشیر

همه چیز درباره آنچه این روزها در پنجشیر افغانستان می‌گذرد

+ گفت‌وگو با کارشناسان درمورد سیاست جمهوری اسلامی ایران در قبال تحولات این منطقه

عکس: gettyimages | ۲۹۸

پایان مناقشه سند مالکیت خودرو با ورود دادستان کل می‌تواند سرآغاز تلاش برای احقاق حقوق مردم در بخش‌های مختلف باشد

حکم دادستان به نفع جیب مردم

۱۸

ایران - عراق؛ دربی همسایه‌ها حساس مثل همیشه

همان ایران همیشگی باش

۱۷-۴

آیا برنامه‌های وزارت اقتصاد می‌تواند به مهار نقدینگی و رشد پایه پولی منجر شود؟

جنگ با غول ۳۵۰۰ هزار میلیاردی

رشد پایه پولی، رشد نقدینگی، افزایش تورم، کاهش ارزش پول ملی، مشکلات معیشتی خانوارها، اجرای هدفمندی یارانه‌ها، سهام عدالت، تامین کالاهای اساسی بخشی از میراث به جا مانده دولت دوازدهم است. رشد نقدینگی در دولت یازدهم و دوازدهم رکورد بی‌سابقه‌ای داشته و حدود ۶۵۰درصد رشد را تجربه کرده و به ۳۵۰۰ هزار میلیارد تومان رسیده است، از این رو تورم زیادی در جامعه وجود دارد که به گفته کارشناسان اکنون اقتصاد ایران وارد رکود تورمی شده است...

۳

گفت‌وگو با سارا روستاپور و مجریان برنامه «مدرسه مهارتی» شبکه آموزش

فوت کوزه‌گری را از ما بخواهید!

۶

نمآهنگ جدید موسسه مأوا با عنوان «دهه هشتادی‌ها» با بازخوردهای متفاوتی روبه‌رو شده است

در حاشیه دهه هشتادی‌ها

۹

گفت‌وگوی «کافه میرداماد» با خسرو معتضد درباره تاریخچه اتوبوس در ایران

دشمن درشکه‌چی‌ها

۲۰

یادداشت

بازطراحی معمای افغانستان در آمریکا

حنیف غفاری
دبیرگروه بین‌الملل

انتقادات شدید افکار عمومی آمریکا به دولت جو بایدن بابت خروج مفتضحانه نیروهای این کشور از افغانستان همچنان ادامه دارد. سقوط آزاد محبوبیت بایدن در نظرسنجی‌ها، بیانگر همین واقعیت است. در این میان از دونالد ترامپ و مایک پمپئو و مقامات دولت سابق آمریکا گرفته تا برخی دموکرات‌های بهت‌زده از نحوه خروج خفت‌بار کشورشان از کابل، سیاست خارجی کاخ‌سفید را به سیبل حملات خود تبدیل کرده‌اند.

آنچه مسلم است این‌که شکست آمریکا در افغانستان، از جنس شکست‌های استراتژیک و راهبردی در حوزه سیاست خارجی این کشور است. بدیهی است که نمی‌توان این شکست را معطوف به یکی از دو حزب سنتی آمریکا کرد. باید توجه داشت امروز اصلی‌ترین شکایت جمهوریخواهان از بایدن، معطوف به چرایی خروج از افغانستان نیست، بلکه مربوط به نحوه و زمان این خروج و آثار آن است؛ بنابراین باید ابتدا صورت‌بندی دقیقی از منازعات به‌وجود آمده در آمریکا بر سر ماجرای افغانستان داشت.

موضوع دیگر به آینده‌پژوهی رفتار آمریکا در افغانستان بازمی‌گردد. همان‌گونه که تاکید شد، اکنون پس از شکست راهبردی واشنگتن و ناتو در افغانستان و شبه‌قاره هند، آمریکا قاعدتا در صدد بازطراحی خطوط جدید استراتژیک در این کشور برخواهد آمد. در این معادله، به‌هیچ عنوان نمی‌توان پیوند تروریسم داعش و تروریسم آمریکایی را نادیده انگاشت یا از کنار آن به‌سادگی عبور کرد! پیوند تروریسم آمریکایی و تروریسم تکفیری طی سال‌های گذشته و اخیر، کاملا قابل رصد و تحلیل بوده است. بر این اساس، هر چهار رئیس جمهور آمریکا از زمان اشغال افغانستان (بوش پسر، اوباما، ترامپ و بایدن) درصدد القای این گزاره کلی به دیگران بوده‌اند که ثبات افغانستان تنها یک شاه‌کلید دارد و آن مداخله طولانی‌مدت غرب در این کشور است. واشنگتن برای القای این گزاره دروغین، در پشت‌پرده به تقویت ارکان شکل‌دهنده تروریسم تکفیری در افغانستان و شبه‌قاره هند پرداخت. طی ماه‌های گذشته، اسناد قابل‌توجهی درخصوص حمایت ایالات متحده از داعش در افغانستان به‌دست آمده است. شبکه داعش شامل شهروندانی از افغانستان، پاکستان، هند و میانمار هستند و هم‌اکنون در ۱۵ استان افغانستان ازجمله در استان‌های شرقی، جنوبی و جنوب‌شرقی حضور دارد. سؤال اصلی اینجاست که تروریست‌های تکفیری در کدام قالب، مجرا و مکانیسم حمایتی از عراق و سوریه به افغانستان هدایت و منتقل شده‌اند؟! از سوی دیگر، تلاش سال‌های اخیر نیروهای ناتو و آمریکا درخصوص تثبیت حضور نیروهای داعش در برخی مناطق افغانستان چه معنایی دارد؟ واقعیت این است که اعضای ناتو روی قدرت تخریب داعش و فرصتی که بحران‌سازی مزمن امنیتی تروریست‌های تکفیری به آنها می‌دهد حساب ویژه‌ای باز کرده‌اند! گرچه خروج آمریکا از افغانستان، اعتماد به نفس تروریست‌های وابسته به کاخ سفید و ناتو را در این کشور جنگ‌زده از بین برده است اما فراموش نکنیم تحلیل عمیق و صحیح هر پدیده و واقعه‌ای در افغانستان بدون درنظر گرفتن پیوند داعش و آمریکا غیرممکن خواهد بود؛ نسبت و رابطه‌ای که همواره باید از سوی دلسوزان داخلی و منطقه‌ای در افغانستان مورد رصد هوشمندانه قرار گیرد.

چشم‌انداز

افغانستان و بهانه غرب برای اسلام‌ستیزی

محمد قادری
کارشناس مسائل بین‌الملل

پس از حادثه ۱۱سپتامبر۲۰۰۱ (۲۰ شهریور ۱۳۸۰) آمریکا و ناتو به بهانه امنیت جهان، اشغال افغانستان را رقم زدند. اکنون در آستانه سپتامبر ۲۰۲۱ یعنی ۲۰ سال بعد، آمریکا و ناتو رسما پایان حضور نظامی در افغانستان را اعلام کردند. هر چند ۲۰سال میان ورود و خروج اشغالگران افغانستان فاصله است اما یک نقطه مشترک در هر دوی این مقاطع زمانی می‌توان مشاهده کرد و آن اصرار اشغالگران بر اجرای اسلام‌ستیزی است.

نخست آن‌که سال ۲۰۰۱ اشغالگران در حالی وارد افغانستان شدند که در حوزه نظامی و عملیاتی به بهانه مبارزه با تروریسم القاعده و طالبان، بمباران سراسری افغانستان آن هم با بمب‌های غول پیکر و سلاح‌های ممنوعه را صورت دادند که هزاران غیرنظامی افغان را به کام مرگ برد تا تجلی بخش این جمله بوش، رئیس جمهور آمریکا در کنگره باشد که جنگ افغانستان را جنگ صلیبی نامید.

دوم آن‌که آمریکا و شرکایش پس از ۲۰سال اشغالگری در حالی از افغانستان خارج شدند که رفتارشان هیچ تفاوتی با سال ۲۰۰۱ نداشته است. اشغالگران پس از فرار اشرف غنی، رئیس جمهور افغانستان وورود طالبان به کابل در حالی مسوولیت کامل فرودگاه کابل با آنها بود که بدون توجه به وجود هزاران افغان پناهجو در فرودگاه، فاجعه‌ای بزرگ راهنگام انتقال نظامیانشان رقم زدند و صدها افغان را به کام مرگ بردند. در حوزه رسانه‌ای و اسلام ستیزی نرم نیز این روزها رفتار غربی‌ها جای تامل دارد. محافل رسانه‌ای و شخصیت‌های سیاسی غربی در حالی واژه‌سازی‌هایی همچون امارت طالبان، دولت اسلامی طالبان، شریعت طالبانی، اسلام طالبانی، اسلامگرایان طالبان، جنگ‌سالاران اسلامی و... را که پسوندها و پیشوندهای اسلامی را به همراه داشتند، به کار برده و می‌برند که برآنند تصور اسلام خشن را در اذهان مخاطبان ایجاد کنند. نکته مهم در این فرآیند آن است که آنها محور برنامه‌هایشان را نه بیان چهره طالبان و عملکرد آنها بلکه نمایش چهره‌ای خشن و غیرانسانی از اسلام در اذهان افکار عمومی جهان قرار داده‌اند تا از یک سو با مباحث حاشیه‌ای پرونده ۲۰سال جنایاتشان در افغانستان را کمرنگ و از سوی دیگر به ترویج اسلام‌ستیزی در جهان پرداخته و سیاست‌های ضداسلامی خود را توجیه کنند. جالب توجه آن‌که غربی‌ها تمام بحران‌های کنونی و آینده افغانستان را به اسلام نسبت می‌دهند حال آن‌که بحران سیاسی، اقتصادی، امنیتی و فرهنگی جاری در افغانستان برگرفته از ۲۰سال اشغالگری غربی‌هاست که امروز سربازکرده و نمایان شده است. با توجه به آنچه ذکر شد می‌توان گفت نقطه اشتراک عملکرد غربی‌ها در سال ۲۰۰۱ و ۲۰۲۱ در یک جمله خلاصه می‌شود وآن اسلام‌ستیزی است که بخشی از آن با کشتار مردم و ویران‌سازی این کشور صورت می‌گیرد و بخشی نیز با تخریب وجهه اسلام در افکار عمومی با معرفی طالبان، القاعده و داعش به عنوان نمادی از اسلام است. این رفتارها نشان می‌دهد ساختار سرمایه‌داری حاکم بر غرب، ۲۰سال است در حال نسل‌کشی سیستماتیک در افغانستان و جهان است و اکنون نیز به دنبال ایجاد ابعاد جدیدی از این اسلام‌ستیزی به بهانه خروج از افغانستان است. جنایتی بزرگ که راهکار مقابله با آن، همگرایی دولت‌ها و ملت‌های اسلامی برای تحقق دولتی مردمی و فراگیر در افغانستان و رفع نیازهای ملت رنج کشیده این کشور با بهره‌گیری از ظرفیت‌های عظیم جهان اسلام است که در کنار پایان اشغال نظامی افغانستان زمینه‌ساز پایان اشغال سیاسی و اقتصادی این کشور به عنوان بخشی از پیکره جهان اسلام خواهد شد. رویکردی که حمایت از طرح‌های فراگیری همچون طرح منطقه‌ای جمهوری اسلامی برای تحقق ثبات و امنیت در افغانستان با تشکیل دولت فراگیر مولفه‌ای مهم برای تحقق آن خواهد بود.

میدان

عملکرد پارالمپیکی‌ها؛ عالی و درخشان

امین ا... مانی
کارشناس ورزش

اگر شناختی از عملکرد کمیته ملی پارالمپیک طی دوره‌های قبل داشته باشیم به این جمع‌بندی می‌رسیم که تصمیم ستاد رقابت‌های پارالمپیک توکیو برای دوره ۲۰۲۰ این بود که اعزام ورزشکاران بر حسب قانون «کیفی‌گرایی» باشد. ما در بسیاری از رشته‌ها توانایی کسب سهمیه داشتیم اما کسانی اعزام شدند که می‌دانستیم در سطح قهرمانی جهان هستند و احتمال موفقیت آنها بیشتر است. این تصمیم بسیار چالشی بود و در رابطه با آن بسیار بحث و جدل شد. در پی این تصمیمات ما فوتبال را اعزام نکردیم. بسکتبال با ویلچر هم با کلی تردید به رقابت‌ها رفت. به هرحال این موارد تصمیماتی بود که سه سال قبل اتخاذ شد و ورزش پارالمپیکی ایران بر پایه همین تصمیمات حرکت کرد. ستاد رقابت‌های پارالمپیک ایران متشکل از فدراسیون‌هایی بود که در کمیته پارالمپیک عضویت داشتند. با خرد جمعی تصمیمات در رابطه با اعزام ورزشکاران و تیم‌ها اتخاذ شد و راهنمای حرکات این ورزشکاران در سه سال اخیر شد. با این شرایط با ضرس قاطع می‌گویم نتایجی که در پارالمپیک کسب شد کامل قابل پیش‌بینی بود. حتی موارد ناکامی و موفق نبودن در رابطه با رقابت‌های بسکتبال با ویلچر نیز پیش‌بینی شد. به نظر من عملکرد فدراسیون نابینایان در این رقابت‌ها بسیار عالی بود. با توجه به تعداد ورزشکارانی که این فدراسیون در پارالمپیک توکیو داشت عملکرد آنها در حد عالی توصیف می‌شود. فدراسیون جانبازان نیز فدراسیون قدیمی‌تری به شمار می‌رود و اتفاقا این نهاد نیز در پارالمپیک عملکرد خوبی داشت. آنها به اهدافی که می‌خواستند دست یافتند. رسم بر این است که بعد از تورنمنت‌های بزرگ همانند رقابت‌های پارالمپیک، بازی‌های آسیایی یا جهانی ارزیابی صورت می‌گیرد و تمامی رشته‌ها با حضور سرپرستان و سرمربیان آنها جلسه‌ای خواهند داشت. ارزیابی‌های قبلی با آنچه از سوی آنها در پارالمپیک رقم خورد کنار هم قرار می‌گیرد و بررسی می‌شود. یک کار کاملا کارشناسی شده و علمی از دل این ارزیابی جدید بیرون می‌آید. با توجه به مبحث «رقیب‌شناسی» و البته شرایط سخت بیماری همه‌گیر کرونا در ایران عملکرد بسیار خوبی از سوی ورزشکاران ایرانی دیدیم. ورزشکاران ایرانی نسبت به همتایان خارجی خود در مضیقه بیشتری نسبت به برگزاری اردو قرار داشتند اما کارهای خوبی در توکیو صورت گرفت و کسب مدال‌های متعدد همراه با رکوردشکنی‌های مختلف بود و به نظر من این عملکرد در حد عالی است. کاروان ورزشی ایران حتی قادر بود مدال‌های بیشتری را هم به دست بیاورد. البته برخی از کشورها در رشته‌ای مثل شنا با تعداد ورزشکاران بیشتری شرکت می‌کنند چون می‌دانند شانس کسب مدال دارند اما ما چنین رویکردی در شنا نداشتیم و نتوانستیم در این رشته سرمایه‌گذاری خوبی داشته باشیم. با تمام این اوصاف عملکرد پارالمپیکی ایران رو به رشد و کاملا مثبت بود. با توجه به این‌که سیاستگذاری‌های پارالمپیکی ایران از چهار سال قبل از آغاز رقابت‌هاست باید از همین الان برای پاریس ۲۰۲۴ تصمیم‌گیری کنیم. بضاعت ورزشی زیادی در کشور داریم اما باید نگاه را به این سمت ببریم که فقط مدال‌آوران ورشته‌های حائز شانس کسب مدال راهی رقابت‌ها شوند. رقابت‌های پارالمپیک سطح فنی بالایی دارد و برای رقم خوردن یک شرایط ایده‌آل همه باید دست به دست هم بدهند. ما در این دوره، رشته فوتبال را نتوانستیم اعزام کنیم و همچنین تعداد زیاد دیگری از ورزشکاران دیگر به دلیل شانس کم مدال‌آوری نتوانستند در توکیو جایی داشته باشند. اما این بسیار خوب و حرفه‌ای است که ورزشکاران مدال‌آور را اعزام می‌کنیم.

خبر

امیرعبداللهیان: به هیچ‌وجه از مذاکره فاصله نخواهیم گرفت

نخستین نشست حسین امیرعبداللهیان، وزیر خارجه جمهوری اسلامی ایران با سفرا و روسای نمایندگی‌های خارجی و همچنین روسای سازمان‌های بین‌المللی مقیم تهران دیروز در ساختمان شهید سلیمانی دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت خارجه برگزار شد. وزیر خارجه در این دیدار به تشریح رویکرد دولت جدید در سیاست خارجی و اولویت‌های اصلی جمهوری اسلامی ایران در این حوزه پرداخت و گفت: ما تأکید داریم این پیام را به تمام جهان ارسال کنیم که سیاست خارجی ما مبنای متوازنی خواهد داشت. بر این مبنا یکی از اولویت‌های اساسی ما، نگاه به همسایگان است. ما در این اولویت همسایگی، هیچ استثنائی قائل نیستیم. وزیر خارجه در ادامه، نگاه ویژه به قاره آسیا را اولویت دیگر سیاست خارجی کشور برشمرد و گفت: قاره آسیا در قرن بیست‌ویکم از ویژگی‌های منحصربه‌فردی برخوردار است و وجود قدرت‌های نوظهور اقتصادی، فرصت‌های جدیدی را برای آسیا و جهان پدید آورده است. ما دوستان و متحدان زیادی در بین همسایگان و در قاره آسیا داریم و در اولویت‌های سیاست خارجی خود به این دو محور توجه ویژه داریم. با وجود این، همان‌گونه که از عنوان برنامه سیاست خارجی دولت سیزدهم استنباط می‌شود، نگاه دارای اولویت مانسبت به همسایگان و آسیا، به معنای نادیده گرفتن بقیه نقاط جهان نیست و توجه به کشورهای عربی و اسلامی، کشورهای آفریقایی، کشورهای آمریکای لاتین و اروپا و غرب، بخشی از سیاست خارجی فعال و پویای ما را تشکیل می‌دهد.

برادر ارجمند، جناب آقای

دکتر حسن خجسته

صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران

عضو محترم هیات علمی و هیات امنای دانشگاه صدا و سیما

درگذشت اخوی گرامی جنابعالی آقای **حاج محمد خجسته** را که از معتمدان شهر مشهد و محبان و شیفتگان اهل بیت(ع) بود تسلیت می گویم. از درگاه خداوند تعالی برای آن فقید سعید علو درجات و برای بازماندگان بویژه خاندان مکرم خجسته صبر و اجر مسئلت دارم.

علی عسکری

رئیس سازمان صدا و سیما

شرکت صنعتی پارسیان‌سازه ایرانیان مبین (PSI)

آگهی مناقصه عمومی

صنایع/ شرکت پارسیان سازه در نظر دارد، نسبت به واگذاری کار و تامین کالا، به‌شرح ذیل اقدام نماید. **۱ تامین ورق به میزان ۵۰ تن به شماره استعلام PSI/COM-S-2398** شرکت‌هایی که دارای توانائی و سوابق کاری مرتبط و گواهینامه معتبر سمتا می‌باشند، می‌توانند ظرف ۱۰ روز پس از انتشار آگهی جهت دریافت اسناد مناقصه و استعلام به معاونت بازرگانی مراجعه و اسناد را دریافت و تکمیل نمایند. آدرس: اصفهان، زرین شهر، کیلومتر ۷ جاده مبارکه، پارسیان سازه، مدیریت روابط عمومی پارسیان سازه، تلفن: ۰۳۱۵۲۳۲۲۹۵۸ تلفکس: ۰۳۱۵۲۳۲۲۳۲۸